

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירת שוחד בצבא - משמעותה והעונש בצידה

רבים ששירתו בצבא מכירים את התופעה: חייל שמקורב לקצין זה או אחר, משיג בדרכים לא ברורות כל מיני הקלות, חופשות והטבות, בזמן שהחיילים ה"רגילים", ממשיכים בשגרה הנוקשה והאפורה. לעתים מדובר בקרבה אישית גרידא, דבר חמור כשלעצמו, אך לא אחת מדובר בלא פחות משוחד. לתופעה הנפוצה למדי בה חיילים "דואגים" לבעלי תפקידים שונים בין היתר על ידי הזמנתם לארוחות, קניית מתנות, או אפילו מצב בו חייל "קונה" תורנות שמירה מחייל אחר, עלולות להיות השלכות חמורות שכן מדובר בעבירות שוחד. מהן ההשלכות של שימוש בכסף ו/או הטבות בכדי לשפר תנאים בצבא, ועד כמה תופעה זו נפוצה? עו"ד אסף דוק מסביר.

הסיפור של און רפאלי, אחיה הצעיר של הדוגמנית המצליחה ברפאלי, הכה גלים בציבור הישראלי ועורר תחושות קשות אצל לא מעט אנשים אשר הם או ילידיהם משרתים או שירתו שירות צבאי מלא ונטול הנחות. כזכור, און רפאלי נחקר במצ"ח בגין עבירת שוחד, שכן הוא ומספר חיילים נוספים נהגו לכאורה לקנות למפקדם ארוחות צהריים ולתת לו מתנות ואף כסף מזומן, ובתמורה לכך זכו לכאורה לשלל הטבות כגון החניית רכבם בתוך הבסיס, קבלת חופשות והיתרי יציאה נדיבים, פטור משמירות ועוד.

התופעה המוכרת כל כך בישראל - "קומבינה", עלתה לחיילים אלו ולמפקדם ביוקר. בתום חקירה סמויה, הם נחקרו במצ"ח בחשד למתן שוחד וטובות הנאה, ונערך בינם לבין המפקד עימות לגבי החשדות. מפקדם נחקר גם הוא בחשד לעבירות שוחד, עשיית שימוש במסמכים צבאיים באופן המנוגד לחוק, התנהגות שאינה הולמת, חריגה מסמכות, ומרמה והפרת אמונים. ההליך המשפטי בעניינו של המפקד עדיין נמשך.

יסודות עבירת השוחד בצבא

על פי חוק העונשין, שוחד הוא טובת הנאה כלשהי (מזומן, מתנה, טיסה לחו"ל, ארוחה במסעדה וכן הלאה), הניתנת לעובדי ציבור, לרבות בעלי תפקידים בצבא, כדי שיפעילו את כוחם ומעמדם בתמורה. על מנת שתתקיים עבירה זו צריכים לעמוד שני יסודות - נפשי ועובדתי. היסוד הנפשי משמעו שמקבל טובת ההנאה היא מודע לכך שהיא ניתנת תמורת פעולה כלשהי הקשורה בתפקידו, גם נותן השוחד מודע לעובדה זו. היסוד העובדתי משמעו שניתנה טובת ההנאה אף אם לא הובילה לבסוף לביצוע הפעולה המבוקשת. יחד עם זאת, החוק גם אוסר על ניסיון למתן שוחד, הנמנה על עבירות נוספות הקשורות בנושא.

סעיף 290(א) לחוק העונשין מפרט על עבירת לקיחת שוחד בידי עובד ציבור. יש לציין כי חייל, מפקד או קצין בהחלט יכולים להיות מוגדרים כעובדי ציבור. עובד ציבור אשר לוקח שוחד עבור פעולה שקשורה לתפקידו מסתכן בעבירה שדינה עד **10 שנות מאסר**, או קנס הגבוה מהבאים: פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4), או פי ארבעה משווי טובת ההנאה שהשיג או שהתכוון להשיג על ידי העבירה.

בנוסף, לפי סעיף 290(ב) לחוק דינו של אדם הנותן שוחד לעובד ציבור בעד פעולה שקשורה בתפקידו, הוא עד **7 שנות מאסר**, או קנס כפי שכתוב בסעיף 290(א). חשוב לדעת כי במידה ויש חשד לעבירת שוחד בצבא, לא אחת יתלוו אליה חשד לעבירות נוספות, כגון התנהגות שאינה הולמת, חריגה מסמכות, שימוש במסמכים צבאיים באופן המנוגד לחוק ועוד. כל אלה יש בהם כדי להקשות את התסבוכת המשפטית של נותן השוחד ובמיוחד למי שמקבל אותו.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירות שוחד בצבא?

המקרה של און רפאלי מדגים שגם חיילים "מיוחסים" לכאורה, לא יכולים לעשות ככל העולה על רוחם, והתופעה בה חיילים משתמשים בכספם כדי לקנות מחיילים אחרים החלפה בתרונות שמירה, או הישארות בבסיס, עלולה לעלות להם ביוקר. במיוחד כאשר הכסף או טובת ההנאה ניתנים למפקדים. לכן, במידה ונחשדת בעבירה של מתן או קבלת שוחד בצבא, אל תקל בכך ראש. עליך להתייעץ באופן מיידי עם עורך דין צבאי אשר ידע להציג את גרסתך באופן מקצועי ומהימן ולהיאבק בחשדות נגדך, ובכך למנוע ממך עונשים כבדים שעלולים להגיע לכדי ישיבה ממושכת מאחורי סורג ובריח.

היועצות בעו"ד צבאי מנוסה הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

במידה וזומנת לחקירה במצ"ח או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירות שוחד בצבא, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.